

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER**EDIȚIA 2017-2018 / ETAPA a II-a – 16 martie 2018****COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASA a VIII-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte la întrebările propuse:

A. *Vreți, nu vreți, veți avea parte de o noapte albă între 21 și 22 octombrie 2016. Asta pentru că cerul va fi luminat de Orionide, care vor apărea precum o ploaie de stele. Potrivit descoperă.ro, curentul de meteori Orionide provine din cometa Halley și va fi vizibil până în 14 noiembrie, însă punctul maxim va fi atins în noaptea de 21 spre 22 octombrie. În perioada activității maxime, vor cădea, în fiecare oră, câte 20 - 25 de meteori pe oră, care vor cădea spre Pământ cu viteza de 66 de kilometri pe oră. În anumite momente, pot cădea chiar și cu 60 de kilometri pe oră. Orionidele pot fi observate cel mai bine cu ochiul liber, departe de sursele artificiale de lumină. „Dacă cerul va fi senin și lumina lunii nu va fi intensă, spectacolul ceresc va putea fi urmărit în toată splendoarea sa. Dacă doriți să observați meteori cu ochii voștri, trebuie să ieșiți în afara orașului și să priviți cerul minimum o oră. Se recomandă să priviți deasupra capului. Cu cât locul de unde observați este mai întunecat, adică nu aveți lumini împrejur, cu atât veți vedea mai mulți meteori. Dacă nici Luna nu se află pe cer, puteți observa în condiții ideale Orionidele”, spun specialiștii Observatorului Astronomic „Amiral Vasile Urseanu” din București. Astronomii au explicat că acest curent de meteori se produce în momentul în care cometa Halley trece prin sistemul solar și se încinge la bază. Diferența de temperatură dintre zonele reci ale spațiului și părțile cometei care sunt încălzite de lumina solară din depărtare este atât de mare încât părți din miezul său înghețat sunt sublimat, ceea ce înseamnă că gheața se transformă în gaz. Suflul gazos propulsează segmente solide în spațiu, dintre care unele se îndreaptă și către Pământ.*

(Adelina Iancu, *Noapte albă la început de weekend!*, text preluat de pe site-ul <https://www.telegrafonline.ro>)

B. *Greul călătoriei noastre începea de aici; lăsasem acum calea cea mare și bătută și ne îndrumam pe o rețea încălțită de poteci înguste și fără număr, tăiete de pașii muntenilor pe coamele și coastele ierboase ale Hălăucei. Dimineața era măreață... geana de foc a unui soare curat începuse a se aprinde după piscurile înalte ale munților răpoși din stânga Ozanei; neguri fumegânde pluteau în văzduhul adânc al văilor, iar din lumina cu care răsăritul începuse a inunda nemărginirile, cel mult dacă mai ajungeau până la noi câteva raze strălucite. Mergeam tăcuți și cu noi tăcea întreaga fire. Niciun murmur de pârâu, niciun ciripit de pasăre, nicio șoaptă de vânt, niciun clătinat de frunze nu tulbura liniștea adâncă a pădurilor ce străbăteam. Fagii înalți cu trunchiuri albe și cu crestele lor stufoase, neclintiți și rari, treceau pe lângă noi. Prin păturile groase ale generațiunilor de foi îngrămădite de vremuri unele peste altele, cel mult dacă, pe ici-colea, își mai ridica sfios capul câte un fir de iarbă roșietică și sălbatică sau câte o floare spărioasă rătăcită în singurătatea fermecată a pădurilor...*

(Calistrat Hogaș, *Pe drumuri de munte*)

C. *În zări plutește-o stafie de soare.*

*Mi-am despletit privirile pe vânt
Și le-am lăsat să fluture în zare,
Peste pământ,
În plasa lor să prindă soare sfânt,
Soare.*

FUNDAȚIA PENTRU ȘTIINȚE ȘI ARTE PARALELA 45

*Năluca Vremii trece-ncet pe drum,
Mi-aruncă-n ochi un pumn de clipe moarte:
Scrum.
Pe care-l mână vântul mai departe,
Acolo unde nu mai este drum,
Nici clipe moarte.*

*Un cer în zdrențe printre crengi se-nclină,
Văzduhu-i numai falduri de tăcere,
Și în lumină
E parcă o împrăștiere
De stele stinse.
E toamnă și grădina e pustie.
În dosul ei e soarele: copacii
Din crengi îi fac cu toții semn să vie.
Un clopot geme, depărtat și mult.*

*Mi-am îngropat tot sufletul în soare,
Mi-am despeltit privirile pe vânt
Și pașii mei
Se pierd în vânt...
... ca-ntr-o scrisoare
Câteva puncte după cel din urmă
Cuvânt...*

(Al. Philippide, *Drum în amurg*)

STANDARD

1. După cum rezultă din textul **A**, curentul de meteori Orionide va fi vizibil până la data de:
a. 20 noiembrie; b. 21 octombrie; c. 22 octombrie; d. 14 noiembrie.
2. Conform informațiilor prezentate în textul **A**, se va observa foarte bine că cerul va fi luminat de Orionide numai dacă:
a. cerul va fi senin și lumina lunii nu va fi intensă;
b. cerul va fi senin și lumina lunii va fi intensă;
c. cerul va fi înnorat și lumina lunii va fi intensă;
d. cerul va fi înnorat și lumina lunii nu va fi intensă.
3. Copacii la care se face referire în textul **B** sunt:
a. stejarii; b. fagii; c. plopii; d. arșarii.
4. Momentul zilei la care se face referire în textul **B** este:
a. dimineața; b. amiaza; c. seara; d. noaptea.
5. Anotimpul la care se face referire explicită în textul **C** este:
a. vara; b. toamna; c. iarna; d. primăvara.
6. Se dă următoarea secvență din textul **A**: *Cu cât locul de unde observați este mai întunecat, adică nu aveți lumini împrejur, cu atât veți vedea mai mulți meteori.* Numărul grupurilor de sunete* este corect indicat în varianta de răspuns:
a. diftongi: 6; hiat: 2; b. diftongi: 5; hiat: 2; c. diftongi: 4; hiat: 1; d. diftongi: 5; hiat: 1.

* Vor fi luate în calcul toate grupurile de sunete, chiar dacă se repetă.

FUNDAȚIA PENTRU ȘTIINȚE ȘI ARTE PARALELA 45

- 7.** Numărul literelor și numărul sunetelor din cuvintele *tăcea* (1) și *fagii* (2) este corect indicat în varianta de răspuns:
a. 5 litere, 4 sunete (1); 5 litere, 5 sunete (2);
b. 5 litere, 5 sunete (1); 5 litere, 6 sunete (2);
c. 6 litere, 5 sunete (1); 6 litere, 5 sunete (2);
d. 5 litere, 3 sunete (1); 7 litere, 5 sunete (2).
- 8.** Numărul cuvintelor obținute prin schimbarea valorii gramaticale în următoarea secvență din textul **B**: *Greul călătoriei noastre începea de aici; lăsasem acum calea cea mare și bătută și ne îndrumam pe o rețea încălțită de poteci înguste și fără număr* este:
a. patru; b. cinci; c. șase; d. șapte.
- 9.** În următoarea secvență din textul **B**: *Un cer în zdrențe printre crengi se-nclină,/ Văzduhu-i numai falduri de tăcere/ Și în lumină/ E parcă o împrăștiere/De stele stinse.* există:
a. un predicat verbal și două predicte nominale;
b. două predicte verbale și un predicat nominal;
c. două predicte verbale și două predicte nominale;
d. un predicat verbal și un predicat nominal.
- 10.** Funcțiile sintactice ale substantivelor din versul *În zări plutește-o stafie de soare* sunt, în ordine:
a. complement indirect, complement indirect, atribut substantival prepozițional;
b. complement circumstanțial de loc, complement direct, complement indirect;
c. complement circumstanțial de timp, subiect, atribut substantival prepozițional;
d. complement circumstanțial de loc, subiect, atribut substantival prepozițional.
- 11.** Prin contragerea propoziției subordonate din secvența *Niciun murmur de pârâu, niciun ciripit de pasăre, nicio șoaptă de vânt, niciun clătinat de frunze nu tulbura liniștea adâncă a pădurilor ce străbăteam.* se obține următoarea funcție sintactică:
a. complement direct; b. complement indirect; c. atribut; d. nume predicativ.
- 12.** În fraza *Astronomii au explicat că acest curent de meteori se produce în momentul în care cometa Halley trece prin sistemul solar și se încinge la bază.* există:
a. o propoziție principală, două propoziții subordonate atributive și o propoziție subordonată completivă directă;
b. o propoziție principală, o propoziție subordonată atributivă și două propoziții subordonate complementive directe;
c. două propoziții principale, o propoziție subordonată atributivă și o propoziție subordonată completivă directă;
d. două propoziții principale, o propoziție subordonată atributivă și o propoziție subordonată subiectivă.
- 13.** Prin contragerea propoziției subordonate din fraza *Se recomandă să priviți deasupra capului.* se obține:
a. un complement direct;
b. un complement indirect;
c. un atribut;
d. un subiect.
- 14.** În secvența din textul **B**: *Dimineața era mareață... geana de foc a unui soare curat începuse a se aprinde după piscurile înalte ale munților râpoși din stânga Ozanei: neguri fumegânde pluteau în văzduhul adânc al văilor, iar din lumina cu care răsăritul începuse a inunda nemărginirile, cel mult dacă mai ajungeau până la noi câteva raze strălucite.* nu apare figura de stil:
a. comparația; b. metafora; c. epitetul; d. personificarea.

FUNDAȚIA PENTRU ȘTIINȚE ȘI ARTE PARALELA 45

- 15.** Primul vers din textul **C** are măsura de:
a. 10 silabe; b. 11 silabe; c. 12 silabe; d. 13 silabe.
- 16.** Modul dominant de expunere din textul **B** este:
a. narațiunea; b. descrierea; c. monologul liric; d. monologul narativ.

EXCELENȚĂ

- 17.** Titlul textului **C** sugerează ideea de:
a. trecere ireversibilă a timpului;
b. lăsare a serii;
c. venire a nopții;
d. călătorie cosmică.
- 18.** Următoarea afirmație este corectă:
a. Textul **A** este un fragment dintr-o operă literară.
b. În textul **B** apare un narator subiectiv.
c. În textul **C** apare un narator.
d. Toate textele sunt literare.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.
Total: 100 de puncte.